

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418205239
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6418205239.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. T. R., t. č. umiestneného v Centre pre deti a rodiny Tornaľa, Mierová 1, 982 01 Tornaľa v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov: matky - Z. B., T.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. T. R., t. č. bytom F. B. Y., X. Č.. XX, Ž. T. R. a otca D. Y., T.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. T. R., Z.. S. Č.. XXX/XX, t. č. bytom F.M. B. Y., Ž. T. R., za účasti Okresnej prokuratúry Revúca, J. Kordoša 1370/1A, Revúca, v konaní o návrhu navrhovateľky I. I., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Ž.V. T. R., I.. X. Č.. XXX/XX, na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 27.12.2018 sa navrhovateľka domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená nad mal. I. Y., T.. XX.XX.XXXX a zverenia mal. dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že sa o maloletého denne stará, spoznal svojho otca aj svoju rodinu, má s ním dobrý vzťah, rád k nej chodieval na návštevu, napr. počas sviatkov. Maloletý sa teší, že je s nimi. Navrhovateľka nechce, aby sa vrátil do detského domova. Uviedla, že býva v dvojizbovom byte so svojim manželom V. I., T.. XX.XX.XXXX, o ktorého sa stará a so svojim synom M. I.B., T.. XX.XX.XXXX. Uviedla, že má možnosť sa starať aj o ďalšieho člena rodiny. Uviedla, že v prípade zverenia mal. dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti ho bude môcť jeho otec denne navštevovať, pretože býva blízko navrhovateľky.

2. Matka a otec mal. dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávaní konanom dňa 11.04.2019 otec uviedol, že s návrhom na zverenie mal. I. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí. Matka mal. dieťaťa sa pred kolíznym opatrovníkom v rámci vykonaného sociálneho šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa vyjadrila, že nesúhlasí, aby bol mal. I. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

4. Neodkladným opatrením ECLI:SK:OSRA:2019:6418205239.2 zo dňa 08. 03. 2019, súd uložil Centru pre deti a rodiny Tornaľa povinnosť odovzdať mal. I. Y. do starostlivosti navrhovateľky a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

5. Na pojednávaní konanom vo veci navrhol kolízny opatrovník mal. dieťaťa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len kolízny opatrovník) návrh

navrhovateľky zamietnuť, nakoľko existujú vážne pochybnosti o osobných predpokladoch navrhovateľky zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa, predovšetkým zdravotných, osobnostných a morálnych. Taktiež pochybnosti o spôsobe jej života a života osôb, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Poukázal najmä na skutočnosť, že navrhovateľka sa v novembri 2018 domáhala zápisu do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť, ktorú následne s poukazom na zdravotný stav zobrala späť. Poukázal taktiež na skutočnosť, že manžel navrhovateľky je invalidný občan, ktorý má vážne zdravotné problémy neurologického charakteru. Invalidnou je aj navrhovateľka a jej syn M. I., pričom miera poklesu pracovnej schopnosti u navrhovateľky je 50 % a to v dôsledku psychiatrickej diagnózy. Poukázal tiež na to, že pri šetreniach vykonaných v domácnosti navrhovateľky v mesiacoch marec a apríl 2019 navrhovateľka nespriístupnila svoj byt v celom rozsahu, vždy jednu izbu buď nespriístupnila, alebo ju sprístupnila len na čiastočné a krátke nahliadnutie cez pootvorené dvere. Pri posledných šetreniach vykonaných v byte navrhovateľky boli v byte prítomné psy a bolo cítiť nepríjemný zápach po zvieratách a v byte bol ťažký a vydýchaný vzduch. Poukázal na skutočnosť, že on sám videl syna navrhovateľky opakovane navštíviť herňu v Žiari nad Hronom, na anonymné oznámenia doručené Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom o tom, že navrhovateľka bola videná na autobusovej stanici s mal. I., ktorého použila na získavanie peňažných prostriedkov žobraním a na oznámenia o údajnom zneužívaní sociálneho systému navrhovateľkou a trestné oznámenia, podľa ktorých sa navrhovateľka na svojom manželovi mala dopúšťať trestného činu týrania ako aj na zápisnicu zo dňa 20.04.2018 spísanú pracovníčkami Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo šetrenia vykonaného v domácnosti navrhovateľky, z ktorej vyplýva dôvodné podozrenie zo zneužívania sociálnych dávok navrhovateľkou a podozrenie z nepekného zaobchádzania s jej manželom V. I..

6. Navrhovateľka uvedené anonymné oznámenia a všetky vyššie uvedené skutočnosti dementovala, uviedla, že má veľa neprajníkov, ktorí na ňu podávajú rôzne falošné udania. Uviedla, že pri šetrení sociálnych pracovníčok v ich domácnosti dňa 20.04.2019, sociálne pracovníčky nevideli na chodbe jej manžela, ale si jej manžela pomýlili s bezdomovcom, ktorý jej pomáhal nosiť veci do bytu. Uviedla, že má mal. I. veľmi rada, celá rodina si ho obľúbili, I. má vytvorený dobrý vzťah aj s jej synom a chcela by mu vytvoriť domov. V prípade jeho zverenia do starostlivosti navrhovateľky ho bude môcť pravidelne navštevovať aj jeho otec, ktorý žije v blízkosti. V priebehu pojednávania tiež uviedla, že maloletému I. chce darovať jej byt, vlastnému synovi ho prenechať nechce, lebo tento sa údajne má záujem sám postaviť na vlastné nohy a osamostatniť sa. Uviedla, že starostlivosť o jej zdravotne ťažko postihnutého manžela aj mal. I. bude zvládať. Navrhovateľka na pojednávani tiež uviedla, že by chcela podnikat' a otvoriť si živnosť na strihanie psov. Na dotaz súdu, ako by všetku túto činnosť zvládala však upresnila, že toto by chcela urobiť len v prípade ak jej mal. I. nebude zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože ak jej zverený bude sa bude starať o mal. dieťa.

7. Dokazovanie súd vykonal výsluchom navrhovateľky a listinnými dôkazmi a to výsledkami lustrácie maloletého I., navrhovateľky, matky a otca mal. dieťaťa v Registri obyvateľov, správami ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 25.01.2019 a 10.04.2019 zo šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa a z pripojeného spisu 6P/27/2018, správou Centra pre deti a rodiny Tornaľa, správami ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na rodičov maloletého dieťaťa a navrhovateľku, certifikátom, psychologickým nálezom, správou MUDr. Cagáňovej, osvedčeniami, správami Sociálnej poisťovne, lekáorskými nálezmi, podnetom vo veci týrania blízkej osoby a žiadosťou o súčinnosť, doplnenými podaniami zo dňa 01.03.2018, úradným záznamom, záznamom z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí, úradnými záznamami zo dňa 21.03.2018 a 21.05.2018, zápisnicami zo dňa 20.04.2018, a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

8. Zo správ kolízneho opatrovníka zo dňa 25.01.2019 a 10.04.2019 a výsledkov lustrácie mal. dieťaťa a jeho rodičov v Registri obyvateľov mal súd preukázané, že mal. I. je dieťa rodičov matky Z. B., T. XX.XX.XXXX a otca D. Y., T. XX.XX.XXXX.

9. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom týkajúcich sa predmetnej veci ako aj tých, ktoré sú obsiahnuté v pripojenom súdnom spise Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/27/2018 mal súd preukázané, že od narodenia mal. I. otec súvisle starostlivosť o mal. dieťa nezabezpečoval, zabezpečoval ho len pri sporadických návštevách u matky mal. dieťaťa a občasným zakúpením oblečenia. Otec si vyživovací povinnosť voči mal. dieťaťu dlhodobo neplní, v nadmernej miere užíva alkoholické nápoje. Otec dieťaťa nemá stále bývanie, zdržiava sa na rôznych miestach, naposledy v Záhradkárskej osade Kortina, kde prespáva u svojej matky. Starostlivosť o dieťa

zabezpečovala od jeho narodenia prevažne matka. Tá bola pri jej výkone odkázaná na pomoc tretích osôb a to starej matky mal. dieťaťa alebo pomoc sociálnych pracovníkov. Matka starostlivosť o dieťa nevedela riadne zabezpečiť, nemala stále bydlisko, keď sa zdržiavala u svojej matky, dochádzalo medzi ňou a starou matkou dieťaťa k hádkam a konfliktom i fyzickým útokom, pri ktorých musela zasahovať aj polícia. Matka nedokázala hospodáriť s finančnými prostriedkami. Sociálnymi pracovníkmi jej a mal. I. bolo opakovane sprostredkované dočasné bývanie a to v Detskom domove Ratolesť Trnava, kde sa matka s mal. I. zdržiavala od 31.01.2017 - 03.05.2017, ako aj v Zariadení núdzového bývania v Brezne, kde matka bola od 22.11.2017 do 31.12.2017. Sociálnymi pracovníkmi bola matke mal. dieťaťa sprostredkovaná aj odborná psychologická pomoc na Referáte poradensko-psychologických služieb Zvolen a finančná pomoc pri požiadaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi od Mesta Žiar nad Hronom a dotácie na podporu humanitárnej pomoci z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na základe ktorej bola matke poskytnutá dotácia vo výške 350,- €. Zo správ tiež vyplynulo, že matka je v napätých situáciách všeobecne a aj voči svojmu mal. dieťaťu agresívna, hrubo mu nadáva, kričí naň a strká do neho. Na adresu dieťaťa sa oplzlo vyjadruje a vzbudzuje tak aj pohoršenie verejnosti. Takéto správanie matky voči dieťaťu bolo potvrdené jej rodinnými príslušníkmi, spolubývajúcou a ďalšími klientmi Zariadenia núdzového bývania v Brezne, ako aj pracovníkmi odborného tímu zariadenia.

10. V súčasnosti matka mal. I. žije so svojim priateľom U. B. v drevenej chate v záhradkárskej oblasti Kortina v Žiari nad Hronom. Nemá žiadny príjem. V čase sociálneho šetrenia v domácnosti matky bola v obydlí zima.

11. Otec maloletého dieťaťa je v súčasnosti bez stabilného bývania, chodí podľa jeho vlastných slov "hore-dole", zdržiava sa u svojej matky, kde prespáva na matracoch uložených na zemi. Prevažnú väčšinu nocí trávi vonku.

12. Z rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 12.06.2018, č.k. 6P/27/2018 - 73 mal súd preukázané, že z vyššie uvedených dôvodov bola nad mal. I. nariadená ústavná starostlivosť, ktorú mal podľa rozsudku mal. I. vykonávať v Centre pre deti a rodiny (predtým Detský domov) Tornaľa. Rodičom mal. dieťaťa bola zároveň určená vyživovacia povinnosť vo výške minimálneho zákonného výživného. V čase rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti bolo zistené, že nikto z príbuzných neprejavil záujem o vykonávanie osobnej starostlivosti o mal. I..

13. Z lekárskeho správy psychiatricky MUDr. Moniky Cagáňovej mal súd preukázané, že zo psychického hľadiska je navrhovateľka schopná zabezpečiť opateru o mal. dieťa. Na základe výsledkov psychologického vyšetrenia a celkového posúdenia psychického stavu navrhovateľky bude vhodný sociálny dohľad na ňou zabezpečovanú starostlivosť o mal. dieťa. Vyplynulo z nich, že manžel navrhovateľky, V. I., je psychiatricky sledovaný pre iné organické podmienené zmeny osobnosti a správania ťažkého stupňa po kraniocerebrálnej traume s ťažkou alternáciou kognitívnych (poznávacích) mnestických agnostických funkcií. Verbálny kontakt s ním nie je možný, nereaguje na svoje okolie, je prevažne ležiaci, plne odkázaný na starostlivosť svojho okolia. Zo správy MUDr. Cagáňovej o zdravotnom stave syna navrhovateľky, vyplynulo, že M. I. je dlhodobo sledovaný a liečený pre ľahkú mentálnu retardáciu s poruchami správania. Jeho psychický stav je aktuálne stabilizovaný. Podľa údajov získaných od matky (navrhovateľky) je bez prejavov porúch správania, v rodinnom zázemí je údaje usmerniteľný, prispôsobivý.

14. Zo psychologického nálezu PhDr. Tomáša Ďurča, klinického psychológa zo dňa 12.02.2019 mal súd preukázané, že celková úroveň intelektových schopností navrhovateľky sa aktuálne pohybuje v dolnom pásme populačnej subnormy, tesne nad hranicou ľahkej duševnej zaostalosti. Navrhovateľka je aktuálne bez prejavov porúch vnímania alebo myslenia psychotického charakteru. Jedná sa o osobnosť simplexnejšiu, slabšie diferencovanú s nižšou emočnou a sociálnou zrelosťou a nižšími adaptačnými a zvládacími schopnosťami. U menovanej bol zistený znížený prísun asociácií v myslení, oslabené percepčno-kognitívne funkcie a perservácie. V správaní sú prítomné tendencie k manipulácii. Navrhovateľka je aktuálne bez prejavov depresívnej symptomatiky.

15. Z potvrdení Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že navrhovateľka je invalidnou osobou s dátumom vzniku invalidity 14.09.2012 s mierou poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť 60 %. Manžel navrhovateľky, V. I., je invalidnou osobou s dátumom vzniku invalidity 19.06.2016 s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 71 %. Z výsluchu navrhovateľky mal súd preukázané, že aj jej syn je invalidnou osobou a je poberateľom invalidného dôchodku.

16. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej aj UPSVaR Banská Štiavnica) mal súd preukázané, že do rozhodnutia súdu o návrhu navrhovateľky na neodkladné opatrenie v predmetnej veci, vykonali pracovníci UPSVaR Banská Štiavnica sociálne šetrenia v domácnosti navrhovateľky v dňoch 14.12.2018, 28.12.2018, 22.01.2019 a 24.01.2019. Počas vykonaných šetrení bolo zistené, že navrhovateľka obýva 2-izbový byt, ktorý má v nájme, ale plánuje si ho odkúpiť do osobného vlastníctva. Byt je kompletne zariadený, v domácnosti sa nachádzajú všetky bežné elektrospotrebiče. Počas šetrenia bola domácnosť udržiavaná v poriadku a čistote, v domácnosti bolo teplo. Navrhovateľka mala počas každého šetrenia navarené teplé jedlo a v domácnosti sa nachádzali dostatočné zásoby potravín. Počas vykonaných šetrení vo vyššie uvedených termínoch sa mal. I. sociálnym pracovníkom vždy javil spokojný, veselý a usmiaty v prítomnosti navrhovateľky prejavoval spokojnosť. Pri šetreniach vykonaných v januári 2019 bolo zistené, že sa medzi I. a navrhovateľkou vytvorila pozitívna vzťahová väzba. Počas šetrení boli v domácnosti prítomní aj manžel navrhovateľky a jej syn. Manžel počas šetrení ležal v posteli alebo spal. Komunikácia navrhovateľky s jej synom sa sociálnym pracovníkom javila uvoľnená.

17. Zo správy UPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľky zo dňa 10.04.2019 mal súd preukázané, že šetrenie v domácnosti bolo vykonané dňa 05.02.2019, 04.03.2019 a 04.04.2019. Počas vykonaných šetrení pôsobil mal. I. v domácnosti navrhovateľky spokojne a usmieval sa. Bol vhodne oblečený a obutý. V domácnosti sa nachádzalo dostatočné množstvo potravín a bolo navarené. Dňa 04.03.2019 sa v domácnosti nachádzali tri psy a mačka, v obydli bolo cítiť zápach, pravdepodobne zo psov. Pri šetrení v domácnosti dňa 04.04.2019 sa v domácnosti nachádzali dve mačky a dva psy, v obydli bolo cítiť prenikavý ťažko dýchatelný vzduch po zvieratách. V správe kolízneho opatrovníka sa nachádza informácia o tom, že dňa 03.02.2019 anonymná oznamovateľka pracovníkom UPSVaR uviedla, že dňa 03.02.2019 o 21:30 hod. videla navrhovateľku s mal. I. na autobusovej stanici Žiar nad Hronom, mal. I. bol vo vozíku a navrhovateľka držala papier v ruke s nápisom „potrebujem pre chlapca šatstvo, jedlo ...“.

18. Na pojednávaní predložil kolízny opatrovník súdu listiny ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, označené ako podnet vo veci týranie blízkej osoby a žiadosť o súčinnosť, doplnenie podnetu, úradné záznamy zo dňa 26.02.2018, 21.03.2018, 20.04.2018 a zápisnicu z vykonaného šetrenia v domácnosti navrhovateľky zo dňa 20.04.2018. Z týchto listín vyplýva, že p. F. M. podala na UPSVaR Banská Štiavnica niekoľko oznámení o tom, že manžel navrhovateľky nemá tak závažné zdravotné postihnutia ako to navrhovateľka prezentuje, že nie je ležiaci pacient, že ho navrhovateľka za ťažko zdravotne postihnutého len vydáva a núti ho toto zdravotné postihnutie predstierať a tak zneužíva sociálny systém, v rámci ktorého je jej vyplácaný opatrovateľský príspevok. Na základe uvedených podnetov bolo v domácnosti dňa 20.04.2018 vykonané sociálne šetrenie, zo zápisnice o ktorom vyplýva, že pracovníčky UPSVaR stretli na chodbe obytného domu, v ktorom býva navrhovateľka, manžela navrhovateľky, V. I.. Ten sa pohyboval sám, bez pomoci inej fyzickej osoby ako aj bez kompenzačných pomôcok a bolo zjavné, že nemá žiadne telesné postihnutie. V. I. bol pracovníčkami UPSVaR Banská Štiavnica oslovený, na čo reagoval a zasal. Zároveň bol vyzvaný, aby s nimi išiel spísať záznam, čomu sa tiež nebránil. Po pár krokoch na nich však slovné zaútočil M. I. (syn navrhovateľky), ktorý pribehol z prízemí a bol veľmi agresívny. Pán V. I. utiekol na prízemie po stavebný materiál, čo pracovníčky UPSVaR zistili keď urýchlene opúšťali budovu, pretože sa cítili ohrozené a pri odchode p. V. I. opäť stretli na schodoch. Pracovníčky UPSVaR kontaktovali mestskú políciu, pretože sa cítili ohrozené a po jej príchode sa opätovne pokúsili vykonať sociálne šetrenie v domácnosti navrhovateľky. Pracovníčky úradu pustili do bytu až po výzve polície. V byte prebiehala kompletná rekonštrukcia, prerábali kúpeľňu a WC. Počas šetrenia p. V. I. ležal, všetky veci boli nahádzané v miestnosti kde ležal, bol tam neporiadok a smrad. V byte bolo niekoľko psov a mačka. C. I. ležal na gauči len v spodnom prádle a tričku prikrýty ľahkou dekou, nemal plienky, čo navrhovateľka odôvodnila tým, že sa mu už minuli a na miesto nich mu dáva handry, ktoré ale v čase šetrenia p. I. na sebe nemal. Navrhovateľka bola počas šetrenia veľmi nervózna a často kričala. Sociálne pracovníčky, pretože nechceli vyvolávať ďalšie agresívne správanie, o skutočnosti, že krátko predtým stretli na chodbe samotného p. I. nehovorili, pretože situácia bola napätá aj keď boli prítomní policajti. Pán I. sa na posteli triasol, počas celého šetrenia len ležal a nekomunikoval. Na základe týchto skutočností vyslovili pracovníčky ÚPSVaR Banská Štiavnica úsudok, že je pravdepodobné, že sa jedná o predstieranie ťažkého zdravotného stavu.

19. K uvedeným listinným dôkazom sa navrhovateľka na pojednávaní vyjadrila tak, že na ňu jej sestry, ktoré sú prostitútky podávajú rôzne udania a oznámenia, že jej manžel je skutočne ťažko zdravotne postihnutý ako to vyplýva aj zo správy MUDr. Cagáňovej a že keď boli sociálne pracovníčky u nich na šetrení tak nevideli pána I., ale bezdomovca, ktorý jej pomáhal nosiť veci - stavebný materiál, nakoľko vtedy vykonávali rekonštrukciu bytu. Jeho meno navrhovateľka uviesť nevedela, pretože tam chodia viacerí bezdomovci, ktorí tam zvyknú prespávať. Podľa vyjadrenia navrhovateľky tento bezdomovec išiel so sociálnymi pracovníčkami, lebo bol hluchý a oni s ním začali triasť.

20. Z listinných dôkazov predložených kolíznym opatrovníkom na pojednávaní súd nemal jednoznačne preukázané, že zo strany navrhovateľky dochádza predstieraním ťažkého zdravotného stavu jej manžela k zneužívaniu sociálneho systému tým, že si navrhovateľka nechávala nedôvodne vyplácať opatrovateľský príspevok, ani skutočnosť, že navrhovateľka nepekne zaobchádza so svojim manželom, nakoľko navrhovateľka tieto skutočnosti poprela, uviedla o nich, že sa jedná len o falošné obvinenia zo strany jej sestry, s ktorou nemá dobrý vzťah, ani vzhľadom na skutočnosť, že charakter zdravotného postihnutia manžela navrhovateľky vyplynul z lekárskeho potvrdenia MUDr. Cagáňovej, pričom rozsah zdravotného postihnutia uvádzaný v lekárskom potvrdení zodpovedá takému zdravotnému postihu ako ho prezentuje navrhovateľka. Ďalšie dokazovanie ohľadne prípadného tvrdeného zneužívania sociálneho systému navrhovateľkou a zdravotného stavu jej manžela súd nevykonával, nakoľko to nebolo potrebné pre rozhodnutie súdu vo veci, keďže súd vedel vo veci rozhodnúť na základe stavu veci zisteného z doteraz vykonaného dokazovania.

21. Súd zamietol aj návrh navrhovateľky na doplnenie dokazovania vykonaním ďalšieho sociálneho zisťovania v byte navrhovateľky ako aj predložením kamerového systému z autobusovej stanice v Žiari nad Hronom, nakoľko ani toto nebolo potrebné pre rozhodnutie súdu, nakoľko sociálne zisťovanie pomerov v domácnosti navrhovateľky bolo už opakovane vykonané.

22. Podľa § 45 ods.1 Zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len Zákona o rodine) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 45 ods.2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

24. Podľa § 45 ods.3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

26. Podľa § 45 ods.6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

27. Podľa § 45 ods.7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

28. Podľa § 45 ods.8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

29. Podľa ust. § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

30. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča. Do náhradnej osobnej starostlivosti možno dieťa zveriť v prípade, ak rodič osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zanedbáva alebo riadne nevykonáva, či už zo subjektívnych dôvodov, alebo preto, že mu v jej výkone bránia objektívne okolnosti (plnenie povinnej školskej dochádzky, štúdium na škole, pobyt vo výkone trestu odňatia slobody a pod.) a takéto zverenie je v záujme dieťaťa. Zákon stanovuje predpoklady, ktoré musí fyzická osoba spĺňať na to, aby jej maloleté dieťa mohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Týmito predpokladmi sú trvalý pobyt na území SR, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ako aj osobnostné a zdravotné predpoklady a vedenie takého spôsobu života osoby, ktorej má byť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti zverené, ako aj osôb žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti, ktorý zaručí, že sa bude náhradná osobná starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V zásade sa uprednostňuje náhradná osobná starostlivosť vykonávaná rodinnými príslušníkmi maloletého dieťaťa, najmä starými rodičmi maloletého dieťaťa.

31. V predmetnom prípade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že rodičia maloletého I. nie sú dlhodobo schopní zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa. Matka mal. dieťaťa často mení bydlisko. V súčasnosti žije u svojho priateľa U. B.. Spoločne obývajú jednu obytnú miestnosť v chatke, kde nie sú vhodné podmienky na výchovu mal. dieťa. Samotná matka uznala, že v súčasnosti nemá vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. dieťa. Matka mal. dieťaťa sa v minulosti k nemu chovala agresívne, pritom zo správ kolízneho opatrovníka ani iných dôkazov nevyplývalo, že by v súvislosti so svojim nevhodným správaním k mal. dieťaťu absolvovala sociálne alebo psychologické konzultácie alebo terapiu, zamerané na odstránenie príčin takého nevhodného správania matky k mal. dieťaťu a že teda je v súčasnosti bezpečné, s ohľadom na zdravie a psychický vývoj mal. dieťaťa, jeho zverenie matke.

32. Ani otec mal. dieťaťa nemá v súčasnosti vytvorené podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. dieťa. Sám nemá riadne bývanie, v priebehu dňa sa zdržiava v domácnosti svojej matky a v noci sa väčšinou túla. V nadmernej miere užíva alkoholické nápoje. Otec nevie vykonávať osobnú starostlivosť o mal. I.. Od jeho narodenia sa o neho v podstate nestaral. Zo správ kolízneho opatrovníka ani iných vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by od posledného rozhodnutia súdu o starostlivosti o mal. dieťa absolvoval akékoľvek sociálne alebo psychologické konzultácie na získanie rodičovských zručností.

33. Keďže rodičia nie sú v súčasnosti schopní zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa a nad mal. dieťaťom je nariadená ústavná starostlivosť, súd skúmal, či sú splnené podmienky pre jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá o to požiadala. Na základe posúdenia zisteného stavu veci vyhodnotil, že navrhovateľka nespĺňa osobné predpoklady, najmä zdravotné a osobnostné na to, aby jej mal. I. mohol byť zverení do náhradnej osobnej starostlivosti a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti nezaručuje, že by náhradnú osobnú starostlivosť vykonávala v záujme mal. dieťaťa.

34. Navrhovateľka je invalidná osoba s mierom poklesu pracovnej schopnosti 50 %. Za invalidnú bola uznaná z dôvodov nepriaznivého zdravotného stavu. Aj keď podľa správy psychiatra je v súčasnosti jej zdravotný stav stabilizovaný, skutočnosť, že je stále invalidnou osobou znamená, že jej zdravotný stav nie je bezproblémový. Navrhovateľka bola podľa jej slov liečená na depresiu (psychiatricka navrhovateľky v správe pre súd neuviedla diagnózu, pre ktorú bola liečená, preto súd vychádzal z tvrdení samotnej navrhovateľky). Aj keď zo psychologického nálezu vyplýva, že aktuálne je bez prejavov depresívnej symptomatiky, pri dlhobnejšej záťaži spôsobenej výkonom osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a za spolupôsobenia ostatných záťažových faktorov existujúcich v živote navrhovateľky môže ľahko dôjsť k relapsu ochorenia.

35. Okrem nie úplne bezproblémového zdravotného stavu navrhovateľky, ani osoby s ňou žijúce v spoločnej domácnosti nezaručujú, že by osobná starostlivosť o mal. I. bola v rodine navrhovateľky

vykonávaná na jeho prospech. Manžel navrhovateľky je ťažko zdravotne postihnutý pacient, prevažne ležiaci, nekomunikujúci, plienkovaný, ktorý si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť. Túto mu poskytuje práve navrhovateľka. Súd má za to, že už celodenná starostlivosť o ťažko zdravotne postihnutú osobu je dostatočne zaťažujúca a to aj pre človeka, ktorý nikdy v minulosti netrpel psychickou chorobou. Pre navrhovateľku teda už samotná starostlivosť o manžela predstavuje dostatočnú záťaž, ktorú nie je vhodné zvyšovať tým, že bude zabezpečovať ešte aj starostlivosť o mal. dieťa. Súd poukazuje aj na to, že aj ďalšia z osôb žijúcich s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, jej syn, je invalidnou osobou a je dlhodobo psychiatricky liečený.

36. Okrem náročnej životnej situácie navrhovateľky spôsobenej vlastnou chorobou, chorobou jej syna a ťažkým zdravotným postihnutím jej manžela musí navrhovateľka, ako sama uviedla na pojednávaní, čeliť neprajnému a negatívnemu správaniu jej okolia, najmä jej sestier. Tie na ňu podľa jej vlastného tvrdenia podávajú rôzne anonymy, riešenie ktorých navrhovateľke v značnej miere komplikuje bežný život.

37. Takéto prostredie súd nepovažuje za vhodné pre jeho ďalší, najmä duševný vývoj. Taktiež mal za to, že navrhovateľka by vzhľadom na jej životné podmienky, z dlhodobého hľadiska len veľmi obtiažne zvládala osobnú starostlivosť o mal. dieťa. Pritom otázku starostlivosti o mal. I. je vzhľadom na dlhodobú neschopnosť rodičov o dieťa sa starať potrebné riešiť do budúcnosti dlhodobejšie a dieťaťu zabezpečiť stabilné výchovné prostredie. Preto návrh navrhovateľky na zverenie mal. I. do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol.

38. O náhrade trov účastníkov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť platiť výživné stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).